

TUMORS NEUROENDOCRINS GASTRO-ENTERO-PANCREÀTICS A LA SÍNDROME MEN1: EXPERIÈNCIA D'UN HOSPITAL DE 3R NIVELL

**A. Pané, S. Ruiz, C. Viñals, L. Boswell, J. Llopis, J. Ferrer, J. Oriola, F. Hanzu,
M. Mora, I. Halperin.**

SÍNDROME MEN1

- ▷ Síndrome hereditària rara: 1-2/100.000 habitants.
- ▷ Gen responsable: supressor de tumors *MEN1* (codifica proteïna menina).
- ▷ Herència autosòmica dominant.
  - ▶ 90% casos familiars i 10% esporàdics.
  - ▶ No existeix correlació genotip-fenotip.
- ▷ Afectació paratiroides, hipòfisis anterior i teixit neuroendocrí gastro-entero-pancreàtic (entre d'altres).
- ▷ 5a dècada de la vida: penetrància > 80%.

NET-GEP

- ▷ Presents en 30-70% dels pacients.
- ▷ Ecoendoscòpia com a mètode diagnòstic més sensible.
- ▷ Principal causa de mortalitat en context de MEN1.
- ▷ M1 condicionen la supervivència.
- ▷ *Screening* i tractament controvertits.

No funcionants	50-100%	• + freqüents per la realització d'estudis d'imatge
Gastrinomes	40%	• Duodè: localització + freqüent (triangle del gastrinoma) • Multifocals
Insulinomes	10%	• Normalment unifocals • + risc de malignitat vs formes esporàdiques
Glucagonomes	<1%	• Grans i sovint amb M1 al diagnòstic

OBJECTIUS

- ▷ Conèixer les característiques clíniques, tractament i resultats evolutius dels NET-GEPs/MEN1 seguits al nostre centre.
- ▷ Comparar els resultats evolutius del subgrup NET-GEPs < 2 cm, no funcionants i sense M1 al diagnòstic en funció del tractament escollit.
- ▷ Establir una variable predictora de la probabilitat de progressió després de la cirurgia.

MATERIAL I MÈTODES

Subjectes amb diagnòstic de Sd. MEN1

- ≥ 2 tumors associats a MEN1
- 1 tumor associat a MEN1 + familiar 1r grau amb MEN1
  - Mutació germinal a MEN1

n = 29
8 famílies

Cas familiar:

- 2 casos amb sospita clínica MEN1 en una família
- Mutació germinal MEN1 en 2 membres de la família

- **NET-GEP no funcionant** (absència de secreció hormonal o secreció de polipèptids sense sd. clínica associada) vs **funcionant** (secreció d'hormones actives que resulten en una sd. clínica específica).
- **Curació** (absència de malaltia clínica, bioquímica, imatge), **estabilitat** (sense canvis bioquímics i/o imatge) i **recidiva** (local o M1 per imatge; bioquímica).

1. Característiques cohort

Cohort global MEN1 en seguiment H.Clínic (n=29)

Edat (mediana en anys, P ₂₅ - P ₇₅)	50 (48 – 40,5)
○ Al diagnòstic MEN1	34 (22 – 42)
Sexe	16 dones / 13 homes
Forma de diagnòstic (n, %)	
○ Screening genetic	17 (58,62%)
○ Hiperparatiroidisme primari (PHPT)	4 (13,79%)
○ Adenoma hipofisiari	4 (13,79%)
○ NET-GEP	3 (10,34%): 2 gastrinomes i 1 insulinoma
○ Desconegut	1 (3,45%)
Seguiment (mediana en anys, P ₂₅ - P ₇₅)	13 (7 – 16)

Cohort global MEN1 en seguiment H.Clínic (n=29)

Adenoma hipofisiari (n, %) **19 (65,52%)**

PHPT (n, %) **27 (93,10%)**

NET– GEP (n, %) **23 (79,31%)**

Tumor carcinoide (n, %) **2 (6,9%)**

Adenomes suprarenals (n, %) **7 (24,14%)**

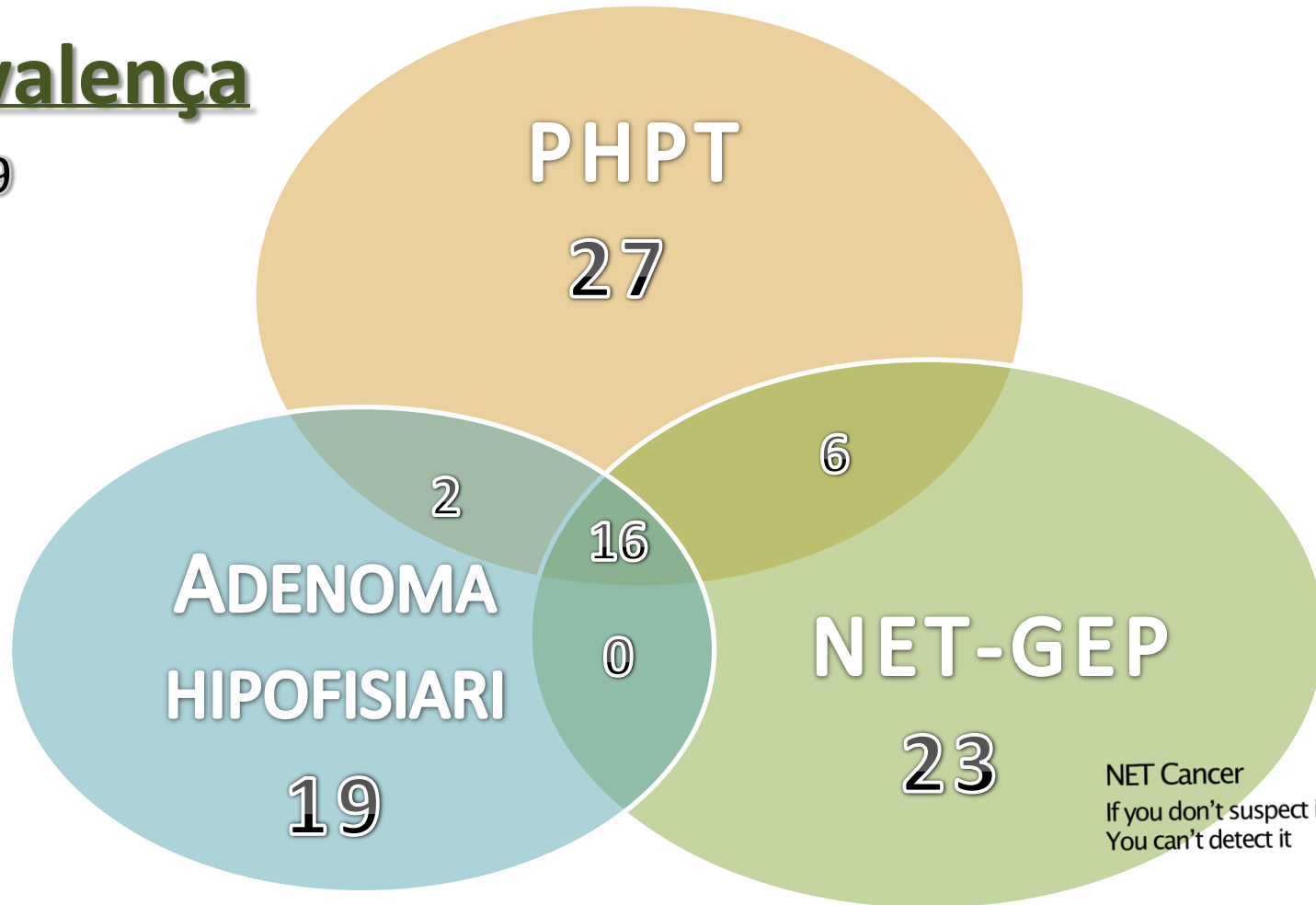
Patologia tiroïdal (n, %) **5 (17,29%)**

- **Goll multinodular** **4 (13,79%)**

- **Carcinoma medul·lar de tiroides** **1 (3,4%)**

Prevalença

n = 29

NET Cancer
If you don't suspect it
You can't detect it

2. Característiques NET-GEPs

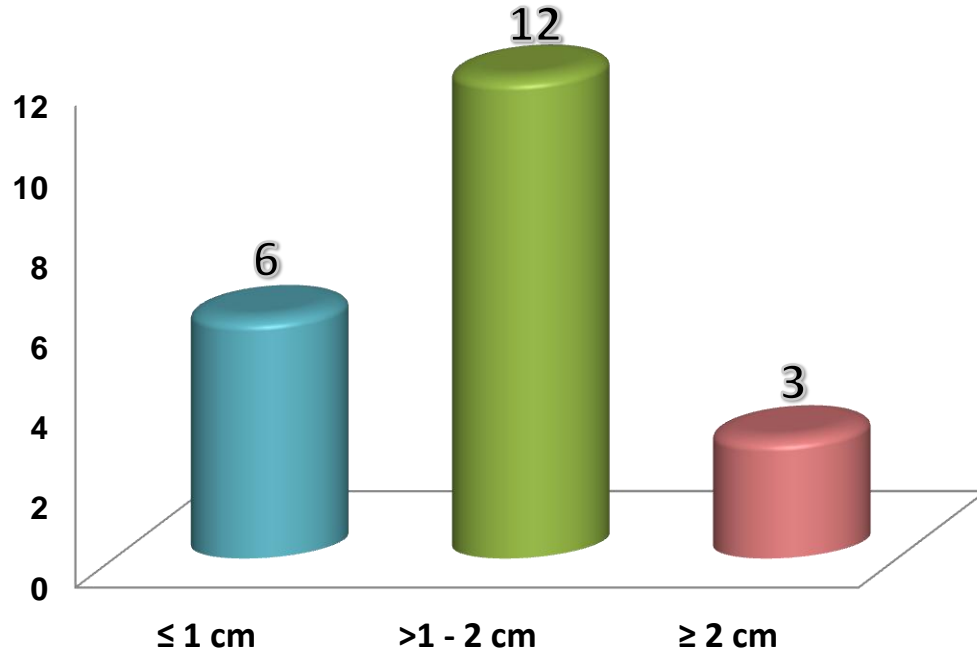

Cohort NET-GEP/MEN1 en seguiment H.Clínic (n=23)

Edat al diagnòstic (mediana en anys, P_{25} - P_{75})	39 (27 – 52)
▪ Funcionants ▪ No funcionants	39,5 (28 – 45) 42 (29 – 58)
Sexe	12 dones / 11 homes
Mida al diagnòstic (cm, P_{25} - P_{75})	1,3 (1 – 1,8)
M1 al diagnòstic (n, %)	2 (8,6%)
Seguiment (mediana en anys, P_{25} - P_{75})	7 (4 – 11)
Exitus (n, %)	1 (4,35%)

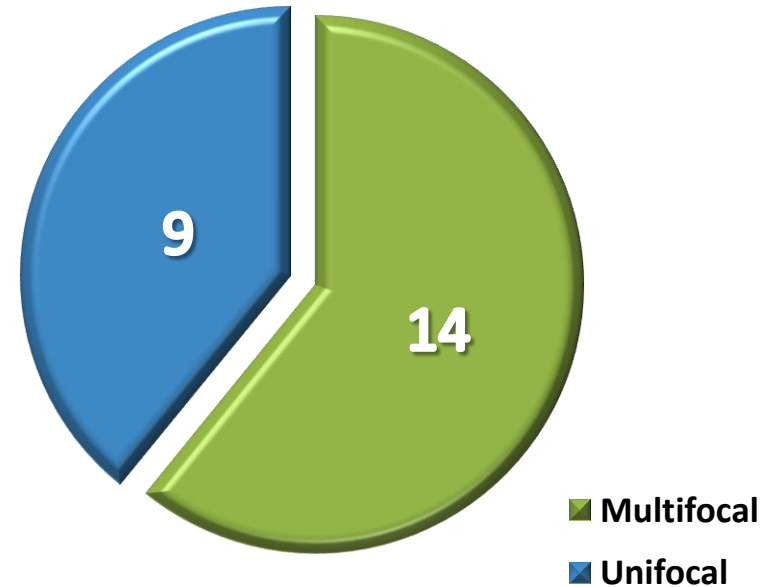
Mida al diagnòstic

n = 21

Focalitat

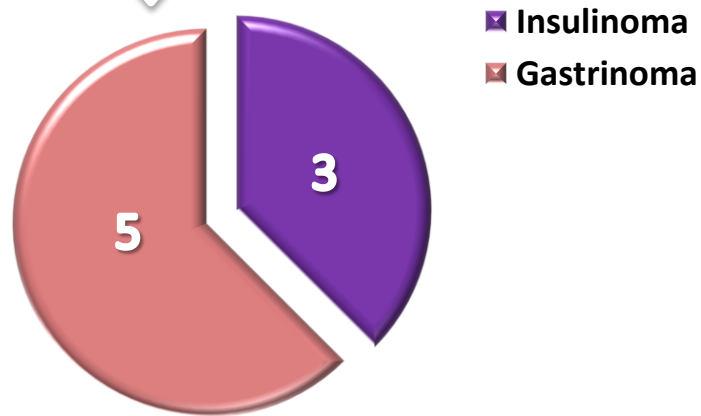
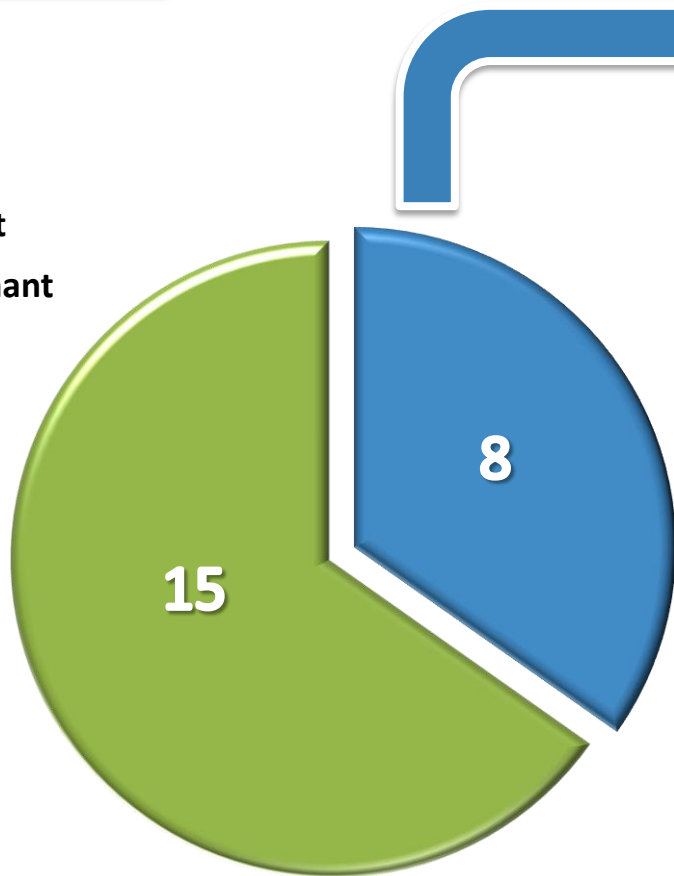
n = 23

Funcionalitat

n = 23

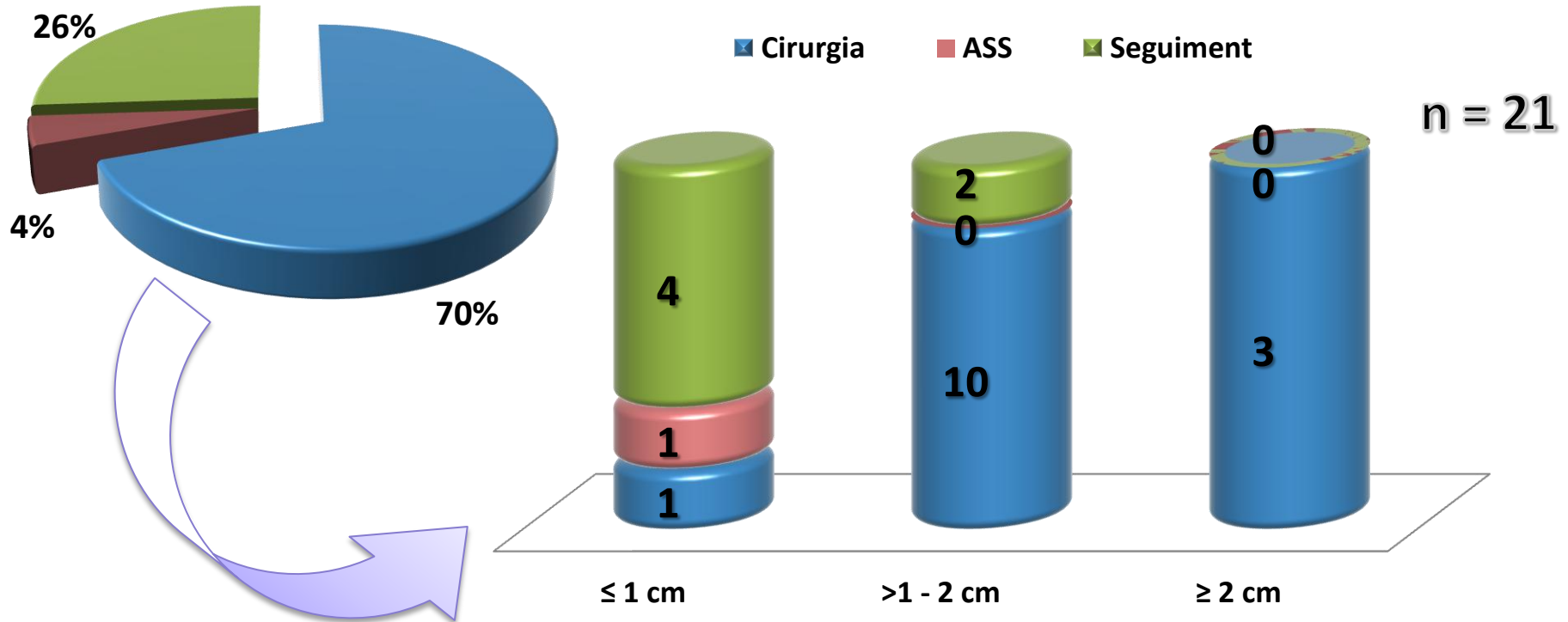
- Funcionant
- No funcionant

	Duodè	Pàncrees	D + P
Insulinoma	0	3	0
Gastrinoma	0	2	3

3. Tractament NET-GEPs

Segons mida al diagnòstic

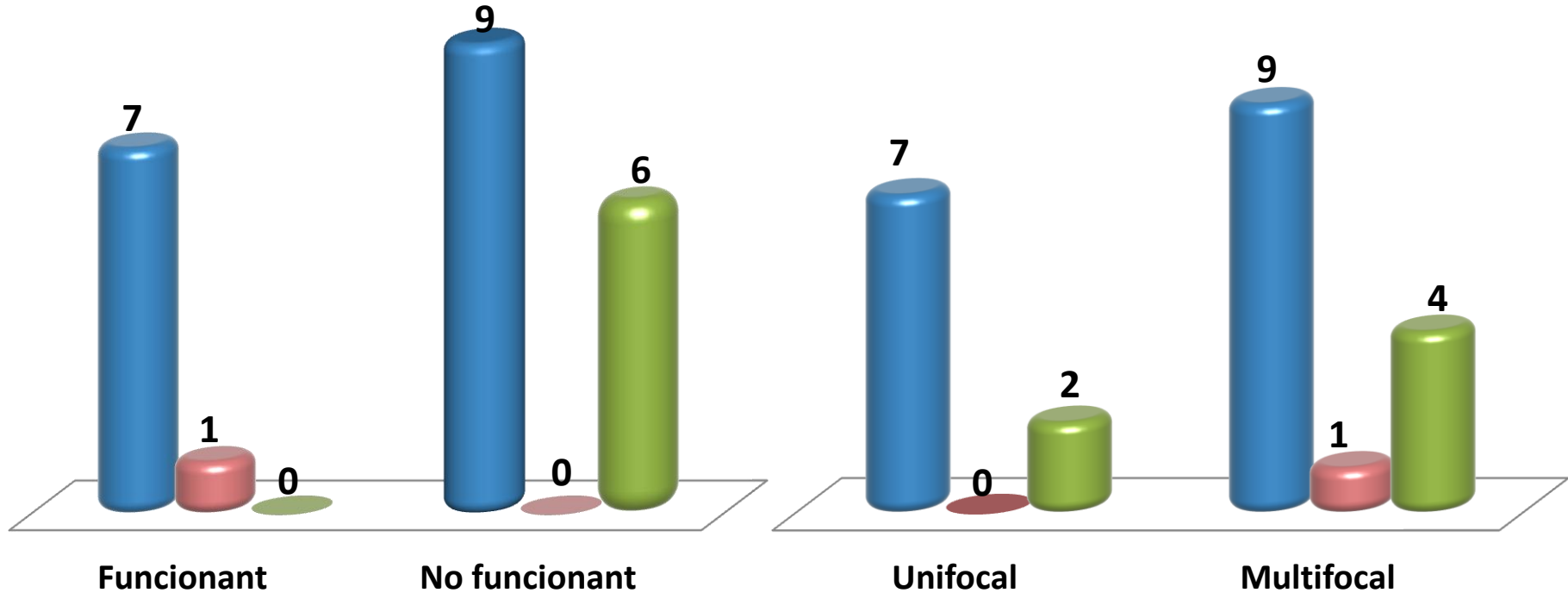
Segons funcionalitat - focalitat al diagnòstic

n = 23

■ Cirurgia

■ ASS

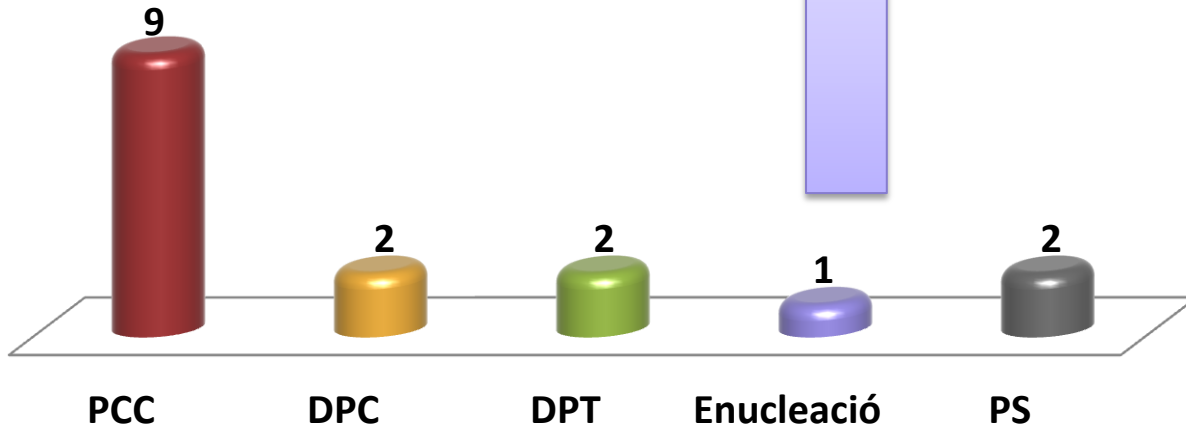
■ Seguiment

4. Cirurgia

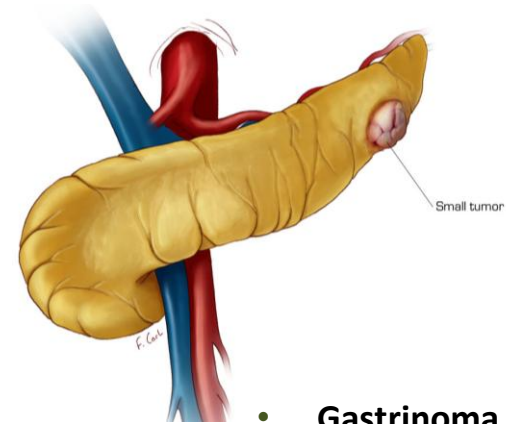
Opcions quirúrgiques

n = 16

LPS: laparoscopia

LPT: laparotomia

- Gastrinoma
- Unifocal: 1,5 cm
- Cap del pàncrees

PCC: pancreatectomia corpo-caudal LPS

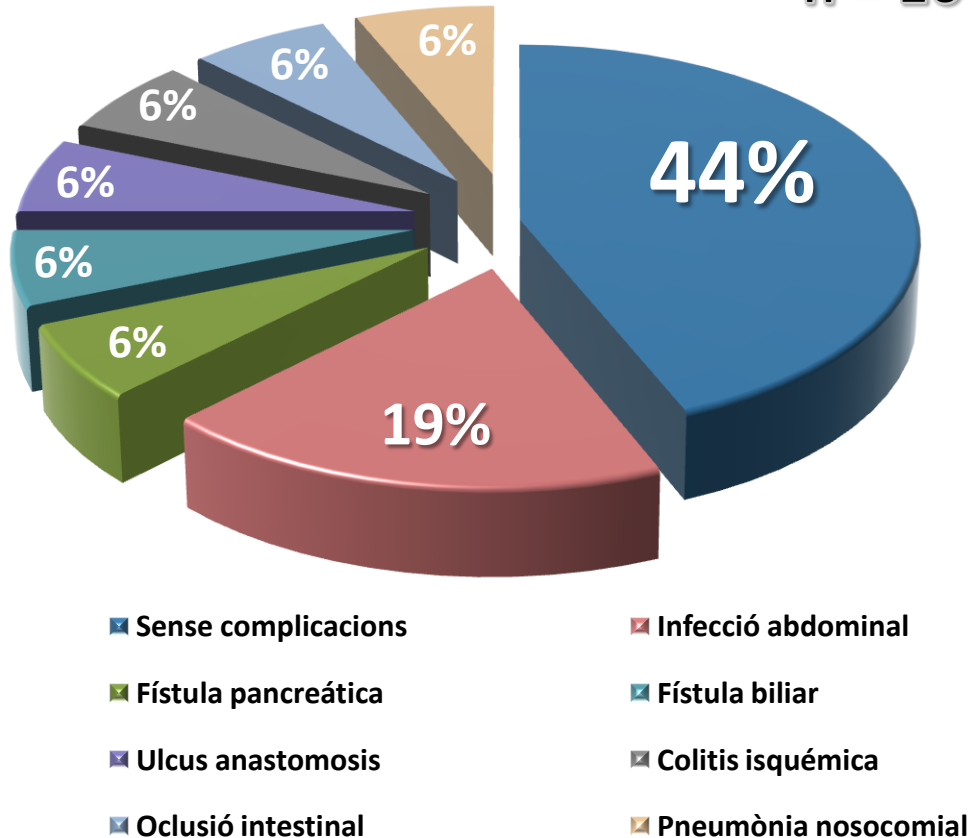
DPC: duodenopancreatectomia cefàlica LPT

DPT: duodenopancreatectomia total LPT

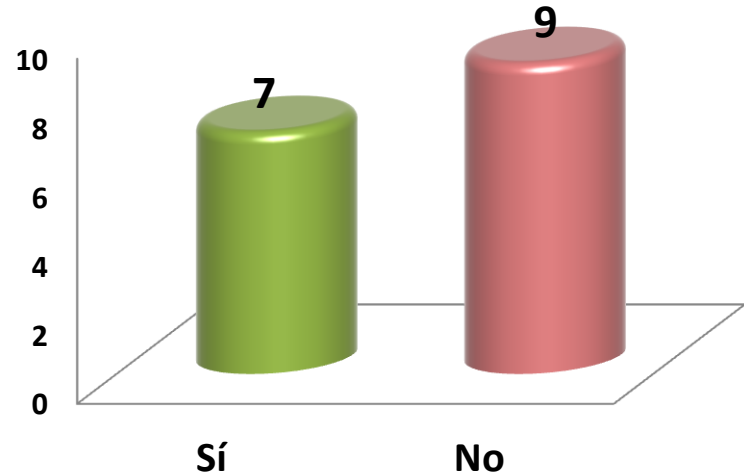
PS: pancreatectomia subtotal LPS

Complicacions quirúrgiques

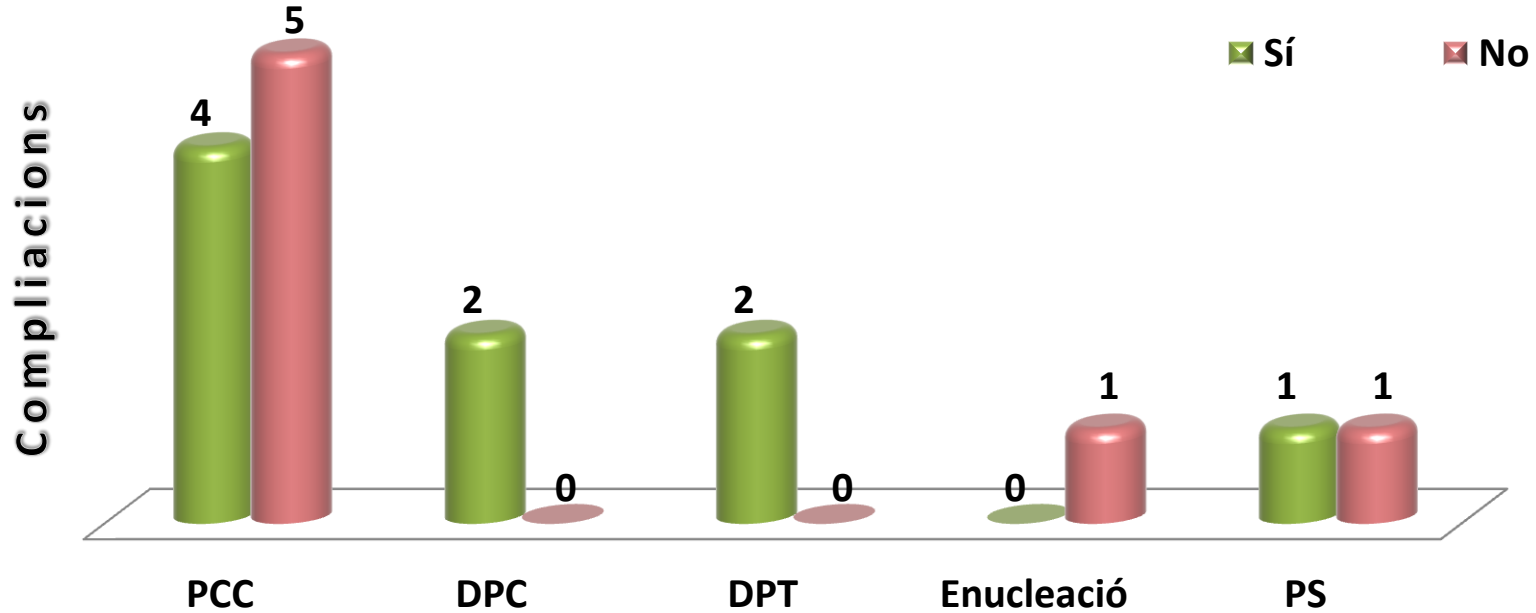
n = 16

Diabetis post-quirúrgica

Complicacions quirúrgiques segons tècnica

n = 16

LPS: laparoscopia

LPT: laparotomia

PCC: pancreatectomia corpo-ro-caudal LPS

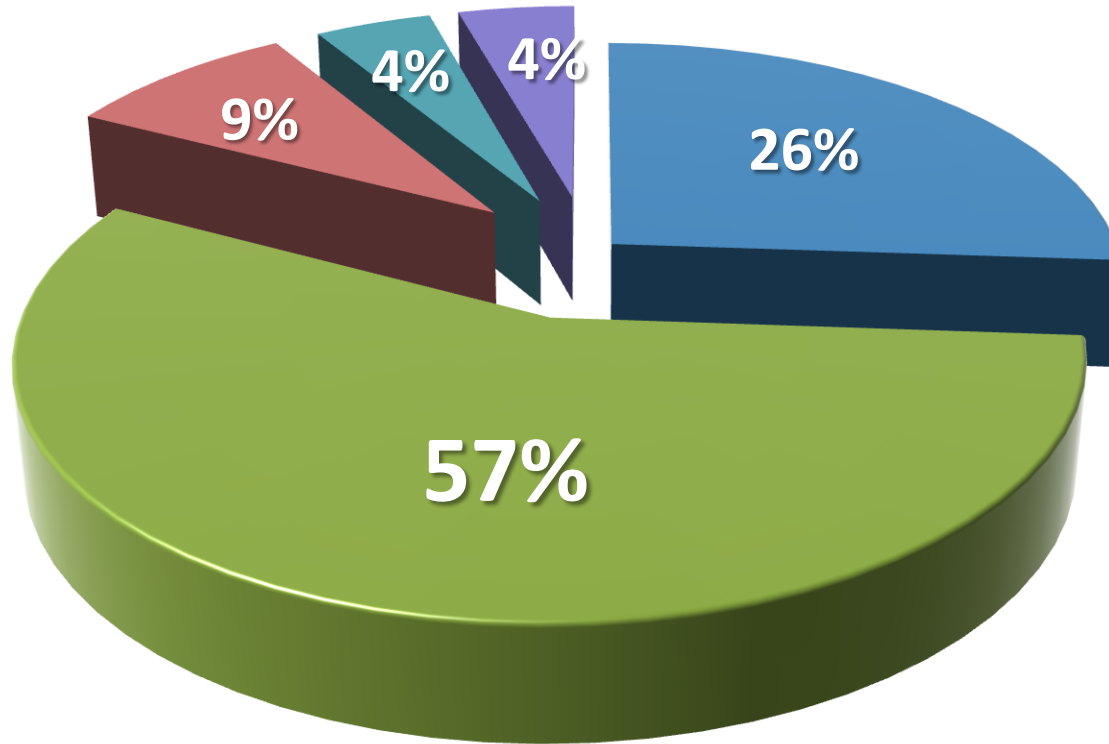
DPC: duodenopancreatectomia cefàlica LPT

DPT: duodenopancreatectomia total LPT

PS: pancreatectomia subtotal LPS

5. Evolució NET-GEPs

n = 23

▣ Curació

▣ Estabilitat

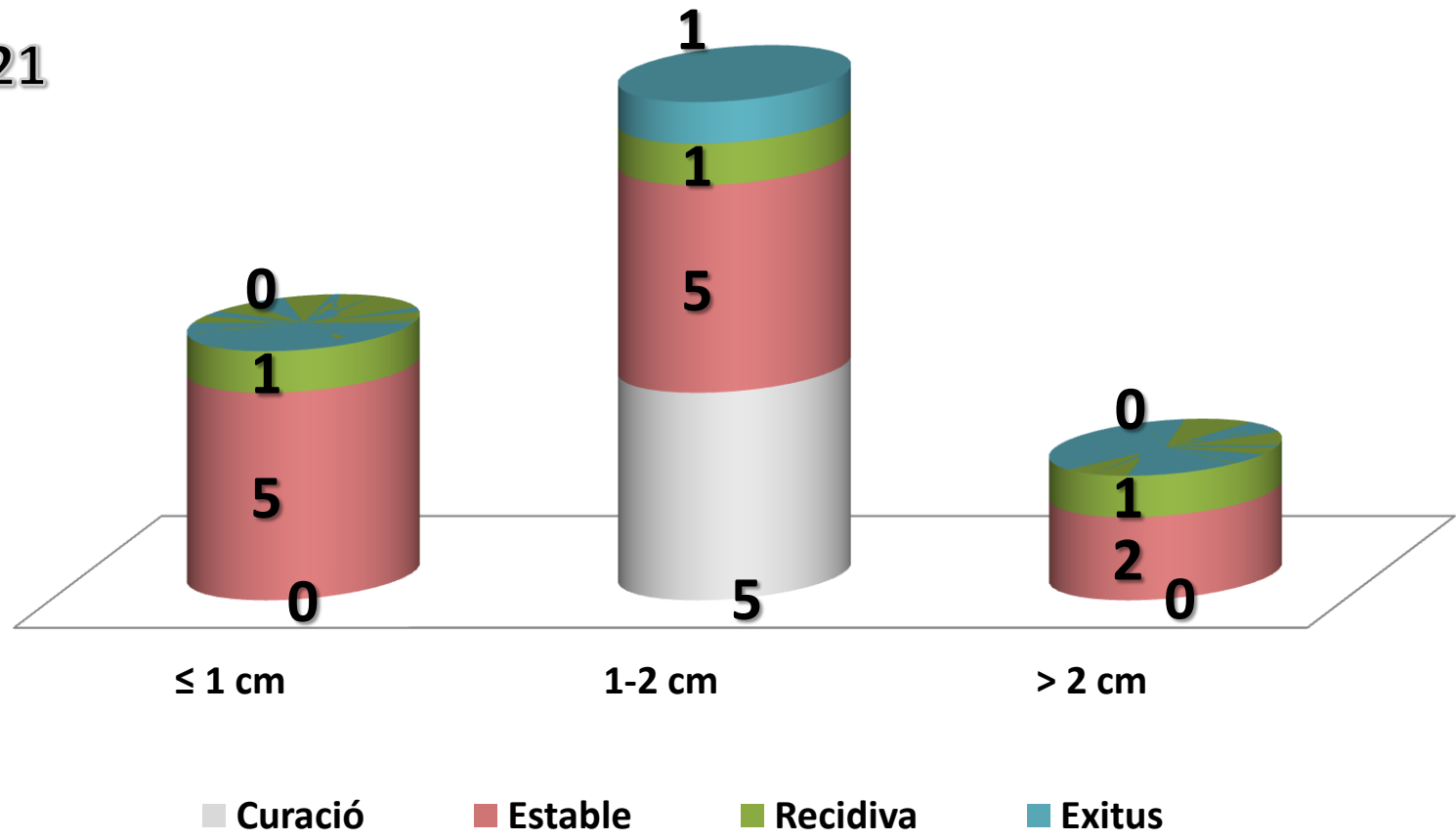
▣ Malaltia bioquímica

▣ Recidiva

▣ Èxitus

Segons mida

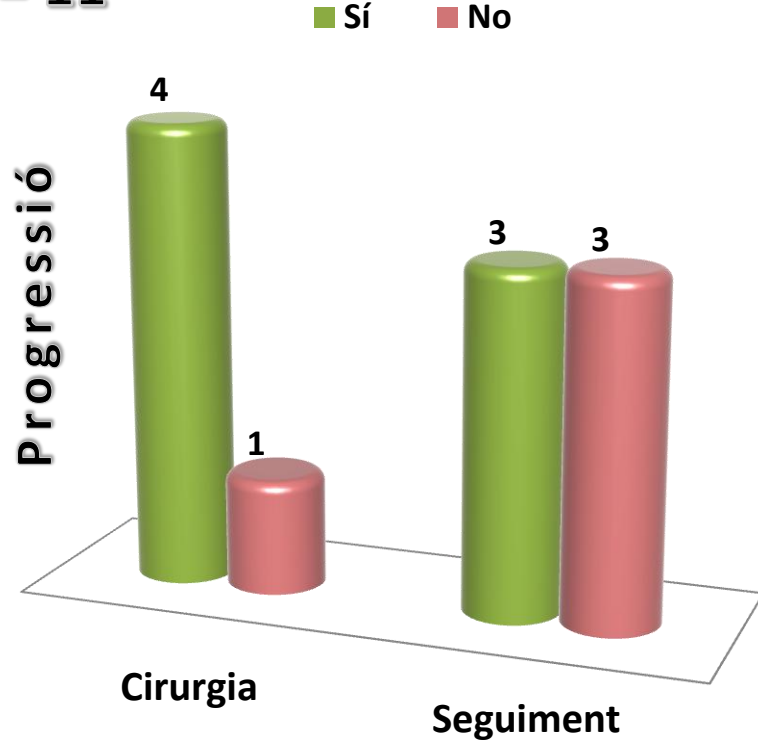
n = 21

Subgrup:

< 2 cm, no funcionants i sense M1

n = 11

p=0,303

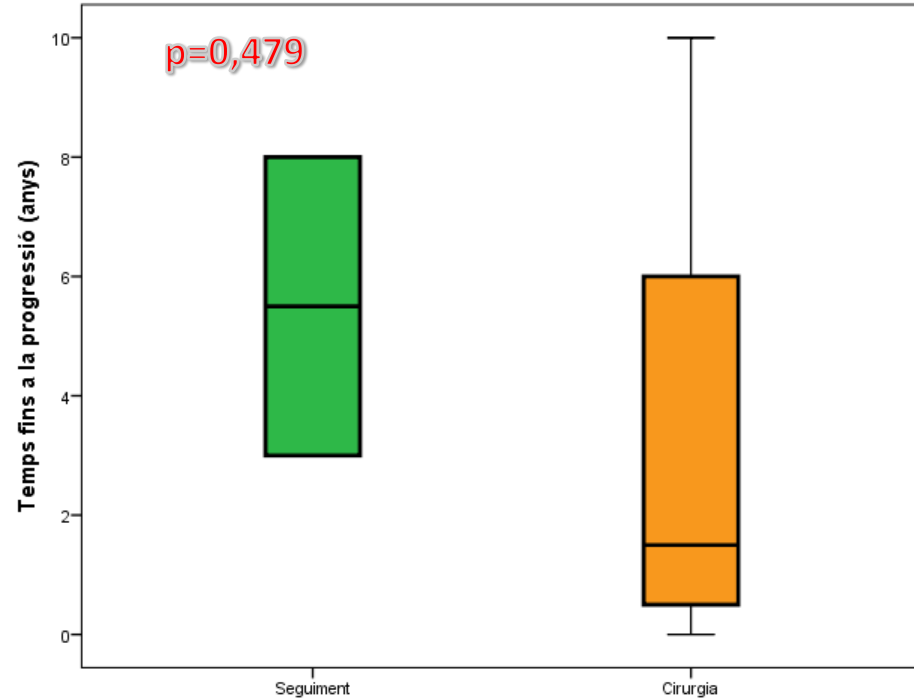
Introducció

Objectius

Material i mètodes

Resultats

Conclusions

Seguiment

3,5 (2 – 8)

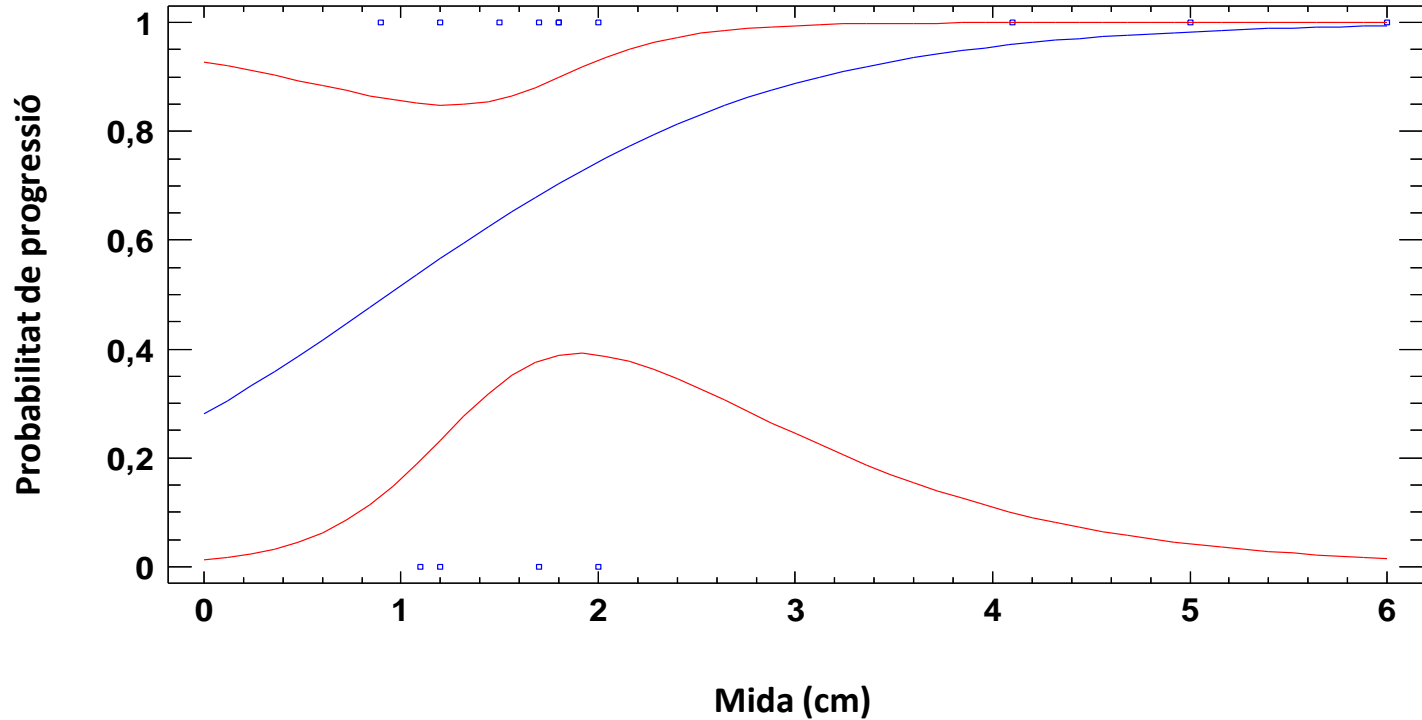
Cirurgia

1,5 (0,5 – 6)

Mediana anys (P₂₅-P₇₅)

Model de regressió logística

$p=0.14$

CONCLUSIONS

- Alguns NET-GEP tenen un comportament indolent i es diagnostiquen a una edat relativament jove.
- En NET-GEPs < 2 cm, no funcionants i sense M1 al diagnòstic no s'observen diferències pel que fa a estabilitat en funció del tractament escollit. Per tant, la decisió terapèutica ha de ser individualitzada.
- La mida establerta per anatomia patològica condiciona la probabilitat de progressió post-quirúrgica.

Moltes gràcies

